

ВАРНЕНСКИ КОРЕНЯКЪ

Органъ на Културно-Просвѣтното Икономическо Дружество „Варненски Коренякъ“

Броя 3 лв. Год. абонаментъ 25 лв. Излиза ежесечно.

Редакция и администрация въ клуба — Варна, ул. „6 Септемврий“ № 23.

Обявления се приематъ по споразумѣние.

Броя 3 лв.

Патронния ни празникъ.

Половинъ вѣкъ ни дѣли отъ деня, когато християнски топовни гърмежи сж огласили приближаване освободителнитъ войски на братския намъ руски народъ.

Половинъ вѣкъ отмина, когато сплотени български сърдца въ духа на идеалното, възвишеното — сж вървели рамо до рамо съ братята руси, да дадатъ свобода на свои, да дадатъ правда и миръ, да чуятъ свободна българска рѣчь, пѣсенъ!... Точно на 27 юлий ст. — сега 9 Августъ — всичко християнско: наши дѣди, бащи, майки, дѣца сж били изпокрити въ подземията на града, съ една еднична мисль „Дано Всевишния ги спаси, запази и освободи отъ „робство“.

Тоя актъ е моментъ на сплотеностъ и единомислие. Тоя моментъ е паметенъ за шепата Варненци тогава, защото той ги опозна, сближи и сроди. И тия сжшитъ Варненци, днесъ канятъ всичко живо въ града да се яви съ сжщата сплотеностъ, духъ и познанство въ най-старата българска църква св. Ар. Михаилъ да възпадатъ Богу молитва за упокоение душитъ на починалитъ тѣхни близки по духъ, роднини и паднали за свободата на г. Варна.

Но, не е само това. Деня 9 Августъ — „Св. Пантелеймонъ“ носи на Варненското гражданство новъ духъ на сплотеностъ, — духа на взаимоподпомагане, превъзпитаване, облагородяване; носи на коренитъ жители на града — „Кореняци“ и сегашнитъ му жители, апелъ за сцепление, искреностъ, единомислие — за благо на града.

на това семейство, което носи името „гр. Варна“!

Защо? Защото прѣди 50 години е имало тирания и безчестие отъ явенъ врагъ, а днесъ има другъ по голѣмъ врагъ: — самоизстребление, раздробяване въ мисли, нравственна поквара, лъжа, алчностъ, демагогство.

Шепата Варненци, живи паметници, на миналото, будими отъ всичко това, сплотени въ единъ духъ, сж свили сега своето гнездо подъ името К. П. И. Д. во Варнен. коренякъ“ и високо издигатъ знамето на сплотеностъ, обединение на мисли подобни на тая, каквито имъ сж всявали, именно топовнитъ гърмежи при освобождението на града.

Празнувайки деня „Св. Пантелеймонъ“, Варненското гражданство, дава своя данъ на починалитъ борци за свободата на гр. Варна, цѣни и прицѣня, своето минало и настояще, а най-много засѣга тия, които въ тоя моментъ сж били въ Варна.

Прочее, духътъ на нашитъ дѣди, загиналитъ борци за свободата на града, зове всички коренни жители на гр. Варна; организирани, неорганизиранни и съмишленици на К. П. И. Д. во „Варненски Коренякъ“ да се явятъ на 9 Августъ т. г. въ 8 ч. сутринята въ клубовото помѣщение, отъ гдѣто вкупомъ ще се отиде въ църквата „Св. Архангелъ Михаилъ“ и отдаде нужната почитъ на геройски падналитъ за свободата на гр. Варна — Варненски коренни жители, молитва за дългоденствие на живитъ герои и покровителство отъ „Св. Пантелеймона“.

ГАЛЕРИЯ НА ВАРНЕНСКИТЪ ОБЩЕСТВЕНИЦИ

I. КРЪСТЮ МИРСКИ (1852 — 1920).

II.

Въ Варна Кр. Мирски се оженва за Стефания Н. Икономова отъ Разградъ, дъщеря на Никола попъ Икономовъ, бившъ учителъ и после свещеникъ, авторъ на първата книга по земледѣлието въ България. Тя е свършила въ Русия гимназия и играе видна роль въ варненското общество. Презъ 1879 година е билъ кратко време секретаръ на губернски апелативенъ сждъ подъ председателството на Яковъ Геровъ и при членове Никола Сукнаровъ, Василь Димандиевъ и др. Презъ това време се запознава и сприятелява съ първия

кметъ на гр. Варна — Велико Христовъ, който отпосле стоеше на чело на разни търговски и обществени начинания въ Варна. Презъ сжщата година, м. септемврий, постѣпва на служба паспортенъ приставъ, на която е служилъ само до 23/X. Следъ напускане тая служба е заелъ въ Балчикъ длъжността, председател на окръжния сждъ, която е изпълнявалъ до 15/VII. 1880 година, тъй като бива назначенъ за председател на Варненския окръж. сждъ. Въ Балчикъ за пръвъ пжтъ вижда Кръстю Раковски, който още тогава проявявалъ голѣми дарби и голѣма живостъ. Въ това време Мирски си

навлекълъ случайно голѣма политическа неприятностъ. На 11 май 1881 г. брата на Кръстю, Никола Ив. Мирски, тогавашенъ градски и околийски началникъ, е билъ поканенъ на едно съ Кръстю отъ кмета на селото Гебедже на ученическитъ изпити. За това узнава случайно полковникъ Боборъкинъ, началникъ на източния отдѣлъ на войскитъ, който е помислилъ, че двамата братя сж отишли по агитация за предстоящитъ избори за свищовското велико народно събрание. Въ близкото село до Гебедже — Гевреклеръ, Кр. Мирски е държалъ въ църквата речъ и въ разговоръ съ селянитъ не си е криелъ убѣжденията по преврата. Следъ връщането въ Варна, Кръстю е билъ повиканъ отъ новия градски околийски началникъ да даде обяснения по поведението си въ Гебедже и Гевреклеръ. Обаче, Кр. Мирски не пожелалъ да даде обяснения и вмѣсто това подалъ оставката си по мотиви, че счита оскърбително при тия обстоятелства да служи повече като председател на сжда. Презъ м. октомврий 1881 г. Мирски е избранъ отъ III участъкъ въ Варна за гласенъ за избранъ членъ на държавния съветъ. Следъ напускане сждийството, Мирски пригърналъ адвокатската професия и отъ тогава започналъ да работи по-свободно за обществото. За III обикновенно народно събрание, наречено пълномощнико, е билъ избранъ наедно съ Лазаръ Дуковъ отъ Девня, като народенъ представител — опозиционеръ. Въ сжщото народно събрание се оказаха избрани правителствени депутати: митрополитъ Симеонъ и варненския окр. мюфтия. Тогавашнитъ либерали (още обединени): П. Каравеловъ, П. Славейковъ и Др. Цанковъ се обърнаха и къмъ Кр. Мирски за да искатъ неговата подкрепа за съхранението на конституцията. Въ конституираното се III О. Н. Събрание Кр. Мирски е билъ избранъ въ комисията по изработване правилникъ за вътрешния редъ на събраниято, а комисията го избрала за докладчикъ. Въ камарата е имало 5 — 6 души опозиционери. Първи напусналъ камарата Каравеловъ, защото не приелъ да положи клетвата въ смисль, че ще бжде вѣренъ на Княза и законитъ, а не и на конституцията. Следъ него дошълъ редъ да напусне събраниято и Кр. Мирски при приемането на чл. 23 отъ правилника, съ който членъ събраниято самъ стѣснило правата си, като е решило да се занимава само съ финансовитъ въпроси!). Въ сжщото събрание отъ опозиционнитъ представители е билъ изработенъ опозиционенъ проектъ по отговора на тронното слово, който е трѣбвало да поднесе на Княза Лазаръ Дуковъ (подписали го Кр. Мирски, Лазаръ Дуковъ и К. Симеоновъ), но последния не одържалъ думата си и останалъ въ камарата. Като нѣмалъ какво да прави повече въ София, Мирски трѣгва обротно за Варна, дето заема разни обществено-изборни служби като: председател на Варненски окръж-

женъ управителенъ съветъ, председател на Варненски опълченски съветъ, членъ на Варненски общ. съветъ, сждебенъ заседател, училищенъ настоятел, председател на Варненската книжовна дружина (преобръната сетне при кметуването на Хараламби Ангеловъ 1887 год. на Варненска общинска библиотека). Членъ на варненски съветъ е билъ отъ 20/V 1885 до 12/I 1888 г. и въ това време общинския съветъ по негово предложение и настояване решилъ: 1) преместването на свинската салкана, която се намирала на източната страна на града, на юго-западната при другата скотобойна; 2) да се изучатъ сжществуващитъ градски водопроводи; 3) да се направи планъ за една общинска скотобойна; 4) притежателитъ на всички заведения и кантори най-късно до 16/XII 1886 г. да си поставятъ надписи (табели); 5) на 11/3 1887 г. по искане на настоятелството на Книжовната дружина, решено е да се пренесе въ една отъ стаятъ на общинското здание библиотеката на дружината безъ да плаща за това наемъ; 6) на 8/III 1886 год. се реши да се напечата за пръвъ пжтъ общински бюлетенъ; 7) на 15/V 1887 г. се изработи и тури въ дѣйствиеленъ времененъ правилникъ за градската библиотека.

Това е било въ Варна. Между това презъ 1884 г. бива наново избранъ отъ Варненската околия за народенъ представител въ IV О. Н. Събрание, въ което тъй сжщо развилъ усърдна дѣйностъ и по негово предложение се приематъ нѣколко закони. — Въ изборитъ за V О. Н. Събрание се оттегля отъ водителството на либералитъ и се раздѣля съ Георги Живкова и Ст. Стамболова, но не престаналъ презъ всичкото това време да служи на демократическитъ принципи. Следъ втория превратъ не е отговорилъ на Ст. Стамболова, който отъ Търново е издалъ прокламация безъ съгласието на П. Каравеловъ и отъ която е получилъ единъ екземпляръ. Сжщо така на телеграфическата покана на М-ръ Радославовъ (1886) е отказалъ да поеме длъжността окръженъ управител въ Варна. Само за кратко време и то по известни съображения, е билъ назначенъ за председател на Варненския окр. сждъ, а презъ 1887 г. за членъ на Русенския апелативенъ сждъ, отъ която длъжностъ си е подалъ оставката, защото е билъ избранъ наново за членъ на Варненски общ. съветъ съ предназначение да стане варненски кметъ, и всичко това е станало безъ да идва нарочно въ Варна по агитации, а самитъ по-видни граждани поставили неговата кандидатура. Колко характеренъ и поучителенъ примѣръ за днешното време! Днесъ мнозина се натрапватъ по разни начини на разни изборни длъжности, когато пок. Мирски — както и трѣбваше да бжде — се е ржководилъ отъ това вѣрно, но днесъ пренебрегнато начало, че самото общество трѣбва да си избере и оцени тогози, който да му бжде общественъ стопанинъ или водачъ. Затова приемането на Кр. Мирски да стане кметъ на Варна, се е посрещнало съ радостъ дори отъ противниците му.

1) Подробности по напускането Нар. Събрание сж изложени въ в. La Bulgarie (1882, бр. 22). Въ сжщия вестникъ бр. 23 е казано за Мирски, че е un parfait honnête homme. (Напълно почтенъ човѣкъ).

Първото кметуване на Кр. Мирски започва от 16 април 1888 год. и трае цял тригодишен период до 16/X 1890 г., когато се конституира нов общински съвет при кмета М. Колони. Като кмет е работил колкото му позволяват силите, ръководен единствено от желанието да бъде полезен на града, доказателства за което има в Варненски Общински Вестник, основан от него (на 28/X 1888 г.) и в който сж напечатани решения на съвета. Появяването на Варн. общ. вестник е важен етап в анализ на новата Варна. Той е печатан дълго време само в 500 екземпляра, но в него по онова време, когато не е имало никакви местни вестници, се третирали не само чисто общински въпроси, но и разни обществени и научно-исторически въпроси, важни за историята на града Варна. На някои лица се е изпращал вестникът безплатно. Така напр. историкът Иречек с писмо от 19/XI 1889 г. от Виена благодари за изпращането на вестника и честити напредъка на гр. Варна. Сжщо благодари от Харков проф. Марин Дринов (27/XII 1889 г.) с тия думи: „Съ особен интерес чета въ Варненски общ. вестник жива летопись на един от първите български градове, комуто от все сърдце желая най-блѣскава бѣднина“. А пък проф. Л. Леже се обажда от Париж (4/XI 1889 г.), че Варна, влизаща в Княжество България, е града, който е повикан да играе една важна роля.

Нека тука да изброим някои негови дела, като кмет на Варна: 1) направа на училищата „св. Кирил“, „св. Методи“, „св. Наум“ (при първото кметуване); 2) направа на първите морски бани на релси; 3) разширение на приморската градина; 4) построяване на градската кула с часовника; 5) раздаване на износни цени мѣста на бедните варненски граждани; 6) преместване на общинската библиотека от об-щното здание на турската община, дето се помещаваше бившата аптека на Фока (Мусалата — решение от 25/7 1887 г.). На 14/X 1889 г. е било решено да се премести библиотеката въ новопостроеното общинско здание — днешната зала „Съединение“, но вече на 18/X 1890 е решено да се наеме зданието на варненския жител Петър Яневъ, защото при даване на представения въ залата „Съединение“ не можело да се пази тишина и спокойствие²⁾. На 17/I 1890 г. Мирски е поискал от общинския съвет да му се приеме оставката по болѣзненни причини, като е настоявал да се разреши въпроса съ тайно гласуване. Съвета не му е приел оставката. Кр. Мирски след това заявил, че този акт го насърчава още повече да служи на народа, като е поискал отпусък, през който пък щѣл да посещава заседанията на общинския съвет и тия на хиги-

ническия съвет. На 7/VIII 1890 г. Кр. Мирски пак е настоявал да му се приеме оставката, но пак не му е била приета, мотивирайки така: Съвета не намира причина, по която може да му приеме оставката и че всички членове сж въодушевени от идеята да работят заедно съ Кмета до края, додето изтече мандата му... Наистина, рѣдък случай от скромност, коректност и доблест, особено въ нашите следвоенни времена — „епоха на демагогия, безпринципност и незачитане своето достоинство“.

След първото си кметуване Кр. Мирски се е предал на друга обществена дѣйност. Съ търговеца Велико Христовъ и други е работил за основаването на параклосното дружество, като е дал идеята — правителството да купи акции, което после и стана. Между другото е сътрудничил и въ в. Черноморе, издаван въ Варна от П. Бобчевски и въ който прекарвал някои свои политически възгледи, така напр. се обявил за изменение на Конституцията, отдѣляне църквата от държавата и пр. Тогавашия министър - президент Стамболовъ успѣл да убѣди Кр. Мирски чрез Велико Христовъ, да бѣде кандидатиранъ за В. Народно Събрание. Много работи не се харесали на Мирски въ това Събрание. Особено лошо впечатление му направило, дето при явяването въ заседанията на Стамболова и др. министри, всичките депутати ставали на крака, сирѣч цѣл народъ става на крака на единъ човѣкъ. Заслугата на Кр. Мирски въ това събрание е, че той е станалъ причина, да се отворят свободни разисквания по закона за изменение на Конституцията, който иначе щѣше да се приеме съ гробна тишина.

Наближаваха изборите за VII Об. Народно Събрание. Мин. Стамболовъ предложилъ на Мирски да постави своята кандидатура въ Балчишка околия, но предварително да се представи на общинския кметове. Мирски се съгласилъ да кандидатиратъ за депутат, макаръ не партизанинъ на Стамболова, но е отказалъ да се представи на кметовете, защото съ това щѣло да се разбере, че се кандидатира, като правителственъ. При всичко това е билъ избранъ депутатъ и билъ полезенъ въ заседанията на събранията. Въ XI и XII О. Н. Събрания е билъ избранъ отъ Варненската околия като кандидатъ на демократическата партия. На 17/IX 1905 год. Мирски биде избранъ повторно за Варненски кметъ.

Но тъй като болшинството отъ общинския съветъ бѣше коалиционно и отдѣлните партии не сж могли да се разбератъ по разни чиновнически служби, то общ. съветъ се е саморазтурилъ и Кр. Мирски си е подалъ оставката. Платформата на саморазтурениятъ се общински съветъ преди изборите бѣше много неясна и неопредѣлена. Лидерите на разни политически партии, като нѣмали съ какво друго да мотивиратъ своите домогвания къмъ управлението на общината, изтъквали, че бившият е. стамболовския общински съветъ съ неговите партизански чиновници не посрещали любезно идващите по работа варненски граждани, а се отнасяли къмъ тѣхъ грубо и надменно и не ги улеснявали, както се следва. Въ това предизборно общопартийно събрание нищо не се е споменувало по стопанската програма на общината. Стамболовския общин. съветъ бѣше решилъ да се сключи заемъ за направата на водопроводъ, канализация и пр. Опозиционните партии не сж обадени тогава, дали тѣ сж за или противъ този проектъ (заема) и по тѣхното мълчание по тоя въпросъ би могло да се заключи: qui tacet consentire videtur (значи мълчанието е знакъ на съгласие). Кр. Мирски ако е приелъ да стане тогава кметъ, то единствено за да примири съ своя авторитетъ партиите и да се направи нѣщо полезно за града. Трудно бѣше неговото второ кметуване, но все пакъ Кр. Мирски е успѣлъ въ това кратко време

да прекара нѣкой полезни мѣроприятия³⁾.

За XIV О. Н. Събрание бѣ избранъ народенъ представител отъ Варна. Въ това събрание напусналъ демократическата партия и се обявилъ за радикалъ, но следъ това активна политика не правѣше и се задоволявалъ да пише по всички политически и обществени въпроси. Като варненски гражданинъ е вземалъ участие въ всички просѣтени и благотворителни начинания, участвувалъ активно въ разрешение на всички почти политически и обществени въпроси. Билъ е председател на читалище П. Р. Славейковъ, на параклосното дружество, на есперантистиченъ членъ на настоятелството на Червенъ Кръстъ, археологическото дружество, на училищни трапезарии, на разни кооперации, като ратникъ на кооперативното дѣло и пр.

Съ покойния Кр. Мирски се срѣщаме почти ежедневно и затова можамъ да узная неговите интимни желания и убѣждения. Не всичко отъ нашите разговори може да бѣде достояние на широката публика още днесъ. Тукъ ще кажа нѣщо за неговите политически убѣждения. Кр. Мирски бѣше преди всичко българинъ, умѣренъ националистъ, а не шовинистъ, който не отричаше националните права на инородните меншенства, стига тѣ да бждатъ лоялни граждани. Затова той се ползувалъ съ доверие и обичъ на инородните варненски граждани. Паралелно съ това той бѣше демократъ въ истинския смисълъ на думата, макаръ че първоначално минавалъ за либералъ, а сетне за радикалъ. Много се интересувалъ по разни славянски въпроси и бѣше по убѣждение славянофилъ съ демократически убѣждения. По международни въпроси бѣше много благоразуменъ. Той отлично разбираше, че и другите славянски и неславянски народи иматъ свои политически, економически и национални интереси, които трѣбва винаги да се иматъ предъ видъ, че при днешните условия никой народъ и никоя държава не могатъ да постигнатъ всичко това, което би пожелали, затова не бива да се води дребнава егоистическа политика, а да сме готови за уместни компромиси, безъ които бихме се изложили на катастрофи (рецепта препоръчана отъ известния французки политически историкъ René Pinon на своите съотечественици). Политиката на радославовото правителство въ време на великата война той не одобрявалъ и много скърбѣлъ, че събитията сж се сложили тъй неестествено и нещастно и често предвиждалъ неблагоприятенъ край. Още повече го наскърбиха следвоенните неблагоприятни послѣдствия. Кр. Мирски отпадалъ духомъ всѣки денъ и всичко това ускори неговата смъртъ. Както казахме въ първата частъ на статията си, варненските граждани му отдадоха следъ смъртта надлежни почести, оценявайки съ право неговите заслуги къмъ града. Тукъ трѣбва да прибавя, че Кр. Мирски бѣше наистина цененъ, но недооцененъ. Той трѣбваше да вземе въ държавата по-високо мѣсто, както по своята многостранна подготовка, така и по своя тактъ и характеръ, защото често отсъствието на двете послѣдни качества обръщатъ въ нищо придобити въ училищата познания. Но въ парламентарния животъ, особено когато парламентаризмътъ се измѣства отъ партизанството, умни и характерни немогатъ да си пробиятъ надлежния имъ пътъ,

3) Презъ 1906 г. Кр. Мирски въ качеството си на общинския кметъ е издалъ една доста обемиста брошура (80 стр.) п. з. Нѣкои свѣдѣния за Варна, материали по капиталните работи, нужни за града: докарване нова вода за пияне, канализация, електрическо освѣтление и др., и кои само работи да се отдадатъ въ концесия (Записка отъ Варненския кметъ Кр. Мирски). Отъ тая обширна „записка“ се вижда, колко основателно кмета Мирски бѣше проучилъ всички регулационни въпроси и нужди на гр. Варна и е наредилъ кое, трѣбва да се извърши по-напредъ, а кое може да се отложи за по-после и на какви начала (концесии или въ собствен режимъ) трѣбва да се извърши всѣко отдѣлно предприятие.

защото нѣматъ куражъ да прибѣгватъ къмъ демагогия. Къмъ тѣхъ принадлежеше и Кр. Мирски.

За публицистичната и книжовната му дѣятелностъ ще повторимъ това, което казахме за Мирски като общественикъ въобще: той бѣше енциклопедистъ, защото самите времена и самите тогавашни условия налагаха тогава на всѣкой по-способенъ и поддѣтеленъ общественикъ, подобно на обществениците на другите славянски народи въ първата половина на XIX столѣтие въ Австрия. Отъ него имаме статии по разни политически, обществени, стопански, исторически, финансови, юридически и въобще културни въпроси, прѣснати изъ разни списания и вестници или напечатани въ отдѣлни книжки. Въ ръкописа на г. Христо Мирски има изброени 267 разни заглавия и по това може да се сжди за неуморна и полезна дѣятелностъ на покойния! Въ нашия вестникъ нѣмаме възможностъ да обнародваме всичките тѣзи заглавия. Въ първа частъ на статията си (брой 3) споменавахъ за някои статии обнародвани още въ турско време, защото тѣхъ можемъ да зачислимъ къмъ тѣй наречените въ класическата филология antiquitates (Alterthümer, les antiquités) и отъ къмъ тая страна тѣ сж доста важни, безъ да се гледа тѣхната авторска стойностъ. Само по себе си се разбира, че при такава разнообразна книжовна дѣятелностъ не е могло всичко да излиза отъ неговото перо сполучливо и безпогрешно, но съ това не се намаляватъ никакъ неговите заслуги. Г-нъ С. С. Бобчевъ така се произнася за неговите юридически трудове (Летопись на българ. академия на науките — книга V, стр. 91): „Самоукъ, практически правникъ, той проявява въ своите творения едно дълбоко познаване на много въпроси, достъпни само за теоретика специалисти. Той не се спира и при най-малките юридически и законодателни проблеми и си дава трудъ не само да ги засегне, но и да ги разгледа колкото се може по-обстоятелно.“ Юридическите си статии обнародвалъ обикновено въ сп. Юридически Прѣгледъ и презъ всѣчко време отъ издаването на списанието той посвети около 40 статии на разни правни, държавни и главно законодателни въпроси, макаръ — както знаемъ отъ биографията му — той не е следвалъ въ университета по правните науки. Между другото той бѣше за гражданския бракъ (Юр. П., год. VII) и много ратувалъ за уреждането на административното правосъдие у насъ (Юр. Пр., год. XVIII и XIX) и пр. Колкото за историческите му популярни статии слабата имъ страна се състои въ това, че Кр. Мирски не винаги се отнасялъ критически къмъ источниците, отъ които се е ползувалъ. Впрочемъ не е възможно винаги да се иска отъ единъ непрофесионалистъ да бѣде запознатъ и да владѣе методите на историческите изследвания. Обаче казахме го вече, тѣзи дефекти не намаляватъ неговите заслуги. Отъ такива дефекти не сж били свободни и най-прочутите учени — специалисти, особено по хуманитарните науки, като напр. прочутиятъ славистъ Миклошичъ, когото следъ известни години сж поправили и допълнили понови филолози, безъ да е пострадала славата на Миклошича.

Я. Романчукъ.

Следвоенното економическо положение въ Европа и България.

Четиригодишната всемирна война е оставила следъ себе си въ цѣла Европа голѣми пертурбации. Навсякъде настѣпилъ голѣмъ мораленъ упадъкъ, навсякъде се разклатили народните стопанства и държавните финансии. Цѣла Европа трѣбваше да поеме голѣми финансови задължения предъ Америка и тая послѣдната държава е станала следъ войната всемирненъ банкѣръ на мѣстото на довоенните всемирни банкѣри Парижъ и Лондонъ. Сжщевременно

2) Отъ тукъ се премести общинската библиотека въ новото здание на жѣла пл. Мусалата и ул. Драгоманъ, дето заемаше 5 удобни стаи и таванъ, а въ началото на 1914 г. се премести въ зданието на г. С. Бешковъ (ул. Съборна), дето се помещаваше до м. Октомврий 1927 год., следъ което я повърнахъ пакъ на пл. Мусалата въ бившето здание на Д. Паница, а читалната настаниха временно въ фойето на общинския театър. Въобще общ. библиотека не може да си намери подходящо здание, нито разни паргизански управления не се погрижили да построятъ специално библиотечно помещение. Презъ 1912 г. по мое предложение, поддържано отъ п. Кмета Г. Ноевъ се реши да се преобърне зала „Съединение“ на общинската библиотека, гласуваха се даже 15,000 лв. кредитъ за ремонтъ и приспособления, изготви се подробенъ планъ отъ общинския архитектъ Леонкиевъ, но вмѣсто да се пристъпи къмъ реализирането на проекта, общината внезапно е промѣнила старото си решение и е намислила да построи голѣмъ общински палатъ, въ който биха могли да се помещаватъ всички всевъзможни учреждения въ Варна, включително и общ. библиотека (проектъ на Кмета Д. Василевъ). Това, разбира се, бѣше нещастенъ проектъ, защото библиотечните помещения искатъ своите специални удобства и нужди и не можемъ да ги тикаме въ общия чувалъ на разни учреждения. Струва ми се, че ще стане нужда да се подеме отново първоначалната идея.

почти навсякъде бяха изчерпани разни стоки и тръбваше да бждат докарвани от други мѣста. Вследствие на това стоките станаха скъпи, а паритѣ ефтини и това произведе, особено въ побѣденитѣ страни, катастрофални инфлации. Мнозина довоеннитѣ капиталисти станаха изведнѣжъ сиромаси, защото бяха притежатели на голѣми суми на обезценени пари. Много банки, разни институции и учреждения останаха безъ средства и за да могатъ да продължатъ своитѣ функции — особено разни научни и благотворителни институции — бяха принудени да апелиратъ къмъ по-състоятелни граждани, които случайно разполагаха съ чуждестранна здрава валута, защото нито държавата, нито общината не сж били въ състояние да ги издържатъ. Правителствата на финансово разорени страни гледаха да ограничатъ до минимумъ задграничния вносъ и да намалятъ до колкото се може пасивния търговски баланс на страната и да стабилизиратъ валутата. За това всѣка държава гледаше да произвежда, по възможностъ, всичко у дома си и виждаме напр. какъ чисто земеделѣлскитѣ страни, като България и Сърбия започнаха да насаждатъ възможни и невъзможни индустрии. До колко такова насилствено индустриализиране на такива страни ще се окаже полезно и трайно, има да покаже бъдещето!

Описания по-горе кризи прерва и България. Освенъ това България страда отъ специалната криза, за която вече говорихме въ брой 2 на вестника, т. е. земеделѣлската криза. Отъ когато С. Америка, Канада, Аржентина и Австралия започнаха да наводняватъ европейскитѣ пазари съ ефтини храни и брашна, нашитѣ храни изгубиха старитѣ си пазари, защото първобитното българско земледѣлие не може да конкурира на по-високо стоящото въ техническо отношение задгранично земледѣлие. Проф. Долинскій, като говори за спадането на ценитѣ на земеделѣлскитѣ произведения, съвѣща да се култивиратъ други произведения като: тютюнъ, памукъ и пр., които би имали по-добъръ пазаръ въ странство („Корни экономическихъ затруднений въ Болгаріи“ — ср. *Rosica и Славянство* бр. 25). Сжщия авторъ въ една друга статия подъ заглавие *Славянскіе морскіе пути и Гибкая проблема* (ibidem, бр. 28) намира, че търговския ни износъ по Черно море постепенно ще намалява и ще стане необходимо нашия износъ да става по по-краткъ пътъ — по Егейско море, което обаче се намира въ чужди ръце. Отъ това, разбира се, щѣли да пострадаатъ нашиятъ черноморски пристанища Варна и Бургас. По сжщия въпросъ направилъ своето изявление предъ сътрудника на цитираното списание В. Лазаревскій — българския министъръ на финанситѣ В. Молловъ. Тѣй като неговото мнѣние по въпроса за Егейското море не съпада напълно съ мнѣнието на проф. В. Долинскій, то привеждаме го тукъ изцѣло (ibidem, бр. 32): Ний не сме заинтересувани съ създаването на свободна зона въ Солунъ, защото Барселонската конвенция ни разрешава да се ползваме отъ Солунското пристанище безъ каквото и да е специално съглашение съ Гърция. За насъ егейската проблема се рисува съвършено иначе и този въпросъ трѣбва да бжде разрешенъ наедно съ великитѣ сили, които сж предали Тракия на Гърция, съ задължение послѣдната да ни предостави излазъ къмъ Егейското море, именно чрезъ тази територия. Но за сега условията не сж още за насъ благоприятни за да повдигаме този въпросъ конкретно. Освенъ това, до когато дарданелскитѣ тѣснини стоятъ за насъ отворени, до тогава нашитѣ черноморски пристанища удовлетворяватъ повече или по-малко нашитѣ нужди. Дѣятелността на нашитѣ черноморски пристанища е много оживена, съ изключение на Варна, която обслужваше главно изгубената за насъ Добруджа.

Преди извѣстно време, софийскитѣ вестници регистрираха два инте-

ресни, отчасти даже курioзни факта:

1) Единъ русенски търговецъ докаралъ отъ маджарско една значителна партия жито, като по-ефтино отъ житото котирано въ нашата пиаца; 2) съ специаленъ законопроектъ внесень въ Народното Събрание правителството ликвидира стария законъ за принудително отчуждаване на земитѣ. Първия фактъ е доста ясенъ: Чуждогостинитѣ храни биятъ нашитѣ не само на вънкашнитѣ пазари, но дори и нашитѣ собствени. Това показва, че има важни причини, дето американцитѣ и австралийцитѣ, при всички не малки разходи по производството на храни у тѣхъ, могатъ да конкуриратъ нашитѣ храни. Втория фактъ: ликвидацията на закона за отчуждаване на земитѣ, макаръ на първъ погледъ нѣма нищо общо съ първия фактъ, обаче въ действителностъ той се намира въ органическа връзка съ него. Ето какъ двата факта свързва сжщия проф. Долинскій въ специалната статия озаглавена *Восточно — европейское или американское хозяйство?* (ibidem № 34): „Каде е тогава секретътъ? — пита г-нъ Долинскій — и отговаря: „Секретътъ се намира въ нееднакви пжтища на разрешаване на стопанскитѣ проблеми: американскитѣ методъ и източно-европейскитѣ методъ. Американскитѣ методъ се свежда къмъ възприемане на обективна, вещна, предметно-естествена закономѣрностъ на явленията въ стопанската областъ и къмъ стремлението да приспособимъ своето поведение и своята дѣятелностъ къмъ този обективенъ механизъмъ на стопанскитѣ процеси. А пъкъ източно-европейскитѣ методъ гледа на стопанството почти изключително, като на субективна, човѣшка, социална установеностъ и се стреми да я видоизмѣнява споредъ субективни критерии за установяване на по-добро и по-справедливо хазайство. Американскитѣ методъ е прозаиченъ; той се занимава съ дребни работи. Източно-европейскитѣ методъ е героиченъ вече въ своята психологична основа и се сили да тури съ единъ замахъ всичко въ плоскостта на реализирания идеалъ. Затова за икономисти, усвоили американскитѣ методъ, земледѣлието се явява като техническа проблема, а за економисти съ източно-европейската ориентация сжщото земледѣлие е „аграренъ въпросъ“. Американцитѣ знаятъ — и тѣ сж разбрали това не само чрезъ своитѣ особени емпирически размисления, но и следъ дълги търсения на правилнитѣ пжтища — че въ областта на селското стопанство сжествува извѣстно „економическо сродство“ на социално-стопански форми съ технически-стопанско съдържание. Източнитѣ пъкъ европейци виждатъ панацеата (цѣръ) противъ всички стопански бѣди — въ приспособяването на стопанскитѣ процеси къмъ желаниятъ социаленъ идеалъ. Когато у американеца дѣйствува агрикултурната техника, тогава източния европейецъ чака безпомощно разрешение на аграрния въпросъ“.

Разсжденията на проф. Долинскій сж много интересни и наизидателни и заслужаватъ да бждатъ предадени тукъ изцѣло, обаче тѣ би заели много мѣсто въ нашия скромень вестникъ. По тѣхъ може да се каже това, че проф. Долинскій се стреми да установи „закономѣрностъ“ на двата цитирани факта. По този въпросъ (закономѣрността) е писалъ въ нашия вестникъ Я. Романчукъ въ статията си „Възможень ли е вѣченъ миръ“ (бр. 9 н. г.). Въ тая статия се разяснява, че историческитѣ (социалнитѣ) закони сж доста сложни и че тѣ се повтарятъ не само въ историята, но въобще въ социологията, економията и пр. На тѣхъ трѣбва да се обърща голѣмо внимание и непознаването на тѣзи закони води мнозина дипломати, общественици, економисти и пр. къмъ много грѣшки, отъ които после страда цѣлото общество. Ако нашитѣ общественици познаваха по-добре историческитѣ закони, тогава не бихме имали закона за трудовата поземелна собственостъ — продуктъ на демагогия и невежество, но нещѣ-

ше да се случи, щото маджарското жито, американскитѣ ябълки (Калифорния) и американскитѣ бобъ да биятъ въ самата българска пиаца нашитѣ жита, нашитѣ ябълки и нашия бобъ.

Р.

Пакъ по дърварския въпросъ.

По поводъ на писаното отъ насъ по дърварския въпросъ въ брой 3 на вестника, нѣкои ни обърнаха вниманието, че за доставка на ефтини дърва се грижатъ общината, популярната банка и нѣкои други корпорации и учреждения. За насъ този фактъ бѣше извѣстенъ още тогава, когато писахме своята статия, но при всичко това трѣбваше да повдигнемъ дърварския въпросъ именно така, както го сторихме, защото болния въпросъ и до днесъ не е разрешенъ и никой не може да опровергае факта, че миналата зима дърва се продаваха фактически по 800, 900 и 1000 лева тона, плюсъ доставка въ кжщи. Похвално е, напримеръ, че популярната банка се мжчеше да достави на своитѣ членове ефтини дърва, обаче веднага трѣбва да се прибави, че много отъ членоветѣ получиха дървата съ закъснение. А за не членоветѣ и дума не може да става. Сжщо и общината доставяше дърва, но много късно и ги раздаваше въ ограничено, сир. недостатъчно количество. Нѣкои пъкъ корпорации прибрали сумитѣ за дърва, но не ги доставили и хората останали и безъ пари и безъ дърва (сумитѣ се повърнаха по късно). Насъ не интересува никакъ въпроса, защо упоменатитѣ организации и учреждения не сж могли да доставятъ дърва било на врѣме, било никакъ, или сж ги доставили късно и въ недостатъчно количество. За насъ е важенъ факта, че бѣдни и отъ средна ржка граждани бѣха принудени да си купуватъ посредъ зимата дърва на безбожни цени, защото нѣмаше сериозенъ регулаторъ, който не би позволилъ да бждатъ слаби сжщества изложени на такава експлоатация. За Варна е нуженъ единъ факторъ, който не да конкурира нелоялно търговцитѣ, но да бжде справедливъ регулаторъ на ценитѣ и отдето всѣки гражданинъ, принадлежащъ или не на извѣстно сдружение, въ всѣко врѣме и даже въ малки количества би можалъ да си набави дърва, защото при системата на предварителна подписка и, разбира се, предварителна предплата, не всѣки е въ състояние да си набави нужното количество. Впрочемъ корпорации се грижатъ за своитѣ членове и не сж длъжни да се грижатъ за останалото население. Значи въпросътъ не е разрешенъ, но врѣме е да бжде разрешенъ и той трѣбва да бжде разрешенъ. Казахме го въ миналия брой, че това е работа въ първа линия на общината, а после на нѣкоя солидна благотворителна, търговска или кооперативна организация, но разбира се не само за своитѣ членове, но на цѣлото население на града.

Научихме се отъ вестници, че Варненска популярна банка и тази година предлага на своитѣ членове дърва по 600 лева тона и камени въглища по 700 лв. тона. Голѣма услуга и голѣмо облекчение, особено за незаможни градско население, би направила банката, ако уредеше *постояненъ* складъ отъ дърва и въглища. Мислимъ, че това тя би могла да направи, както напр. провадийската популярна банка снабди провадийското население съ електрическа енергия.

Мириамъ.

Вестникъ „Варнен. Коренякъ“ има за цѣлъ да изнесе на Варнен. общество достойнитѣ дѣла за подражание на всички покойници — общественици, прѣдъ чийто духъ се покланяме, следователно, първи ние кореняцитѣ трѣбва да го четемъ — и разпространяваме чрезъ предаване на свои близки, така както е предавана за четене историята на Отецъ Паисий.

Злободневка.

II.

Отраднo впечатление правятъ дѣтскитѣ лѣтни колони, гости на градъ Варна, а още по отраднo ще бжде, ако елита на Варн. гражданство, въ главѣ съ общ. съвѣтници, кметове на града и околията, включая и представителитѣ на Окр. Пост. Комисия полубоопитствуватъ, разгледатъ тия дѣтски колони, видятъ, какъ тия крѣпки сжщества се радватъ на хубавата природа, възпитаватъ и лѣкуватъ. Но не вѣрвамъ, че и безъ болка на душа ще отминатъ — мжлкомъ, да не се загрижатъ за своитѣ родни деца, безъ разлика на съсловие и състояние, безъ разлика на наши и ваши, защото политическата зрѣлостъ, ако не днесъ, то утрѣ ще ни наложи тая грижа, грижата за отглеждане добри български чада.

Варненската градска община въ своя хинтерландъ (мера) има най-голѣмитѣ преимущества да бжде центъра на внимание съ свои лѣтни дѣтски колони, безъ да се уверждатъ стопанскитѣ интереси и ще удовлетвори едни социални нужди на града.

Открититѣ почивни дѣтски станции въ Варна сж въ началото на своето развитие, а като така иматъ и своитѣ недостатѣци, защото нѣматъ силна обществена подкрѣпка, ако не държавна, поне окръжна или общинска. Развиватъ се бавно, защото сж подети и крѣпятъ отъ частни инициативи, а не отъ обществ. институти. А като така, то оправдаватъ ли напълно назначението си — нѣма да говоря, а бъдещето ще покаже.

Моето разбиране и схващане е, че тия колони, (лѣтни и детски, учен. и учит.) трѣбва да легнатъ на гърба на обществото подъ контрола на Министер. на просвѣтата, наложени съ законъ за издръжка отъ общинитѣ, като само тогава вѣрвамъ да могатъ да постигнатъ цѣлта си.

Природнитѣ блага трѣбва да използватъ всички, а предпочитане да става на деца, юноши и възпитатели, въобще на тия що биватъ цѣли мѣсеци затворени между 4 стени, предадени на умственъ трудъ, безразлично здрави или болни сж.

Природнитѣ блага (повтарямъ) трѣбва да се използватъ, обаче се изискватъ и извѣстни удобства, а удобства се създаватъ съ пари. Ето защо въ помощъ трѣбва да се яви държавата.

Нужни сж паркове съ плажъ. Нужни сж леки постройки, хижки крайно хигиенични, ала разумно разхвърляни: хижа за деца, юноши и възпитатели съ професионална наклонностъ (обущари, шивачи, дърводѣлци); хижа за дѣца съ артистични наклонности, хижа за деца съ научни наклонности и пр.

А всички гости подредени така: 1) на деца до 4 отд. надзорници да бждатъ V кл. ученици, възпитателъ основенъ учителъ; 2) на юноши до V кл. — надзорници 8 кл. ученици — възпитатели прогимназиални учители; 3) на юноши до 8 кл. надзорници — студенти — възпитатели гимн. учители, а главенъ управителъ (директоръ) — възпитателъ професоръ или специалистъ, съ нужното число лѣкари и лѣкарки.

Разбира се, дѣвници въ отдѣлна колония.

Паралелно съ колониитѣ, край града за варненската се учаща младежъ, ще се яви наложително и откритието на такива и въ балканскитѣ мѣста, каквито има маса не използвани, стига народната маса да съзнае това, стига нашето духовенство да се притече на помощъ. Въ случая духовенството у насъ — въ България, може да отстъпи на ползване запустѣлитѣ вече манастири, нѣкога гнѣздо на народни будители. Търновскиятъ окръгъ има такива: Килифарския, Присовски, Капиновски, Габровски и Плаковски манастири. Тѣ сж строени съ народна пара и трудъ и народа може да се ползува отъ тѣхъ, толкова повече, че ще будятъ въ младежта национално чувство, па и въ лечебно отношение сж незаменими и иматъ всички условия

са такива станции съ лъки приспособления. Примеръ: Манастира „Св. Константин“ край Варна, сега стопанство и курортен кътж.

Каква е ролята на надзорниците, възпитателите и главния управител — това е друг въпрос, на искреност, преданост на дѣлото и изпълнение отечествен и общ дѣлгъ. Вървамъ, че имаме у насъ лица, които знаят методите на възпитанието, обучение и лѣчение на открито — каквито съ десетки години съществуват въ културни страни. Па и метода на образование се свежда вече къмъ древната епоха на открито. По близо до природата, защото тя дава здраво тѣло, здравъ духъ, идеалисти и гении!

Въпроса съ кварталните дѣтски паркове, съ специални възпитателски за дѣца до 7 год. възраст, па и по възрастни, но слаботелесни, е също назрѣлъ. И тукъ Варненската град управа може да даде образцово нѣщо, защото има подходящи мѣста, за да достигне до положение, че и чужденци да ни позавидятъ — да позавидятъ на живота и грижите за младото поколение. Тогава именно ще покажемъ своята култура, образованост, а не да гледаме дѣцата си рамо до рамо по буннищата. Родители и възпитатели трѣбва да снемемъ маската, да не плачимъ надъ нещастieto, кога ни постигне или да търкаме ржцѣ. Всѣко зло се цѣбри рано — въ зародиша.

Туберкулозата и други нейни съпътници нѣма да намѣрятъ мѣсто между нашите дѣца, само по тоя пжтъ. Пжтя на здравия разумъ, а не розички, букетчета, морска градина и смѣсенъ плажъ.

Това е повика на стари и млади, макаръ и простици граждани, що искатъ. Това е повика на „Варнен. Кореняк“: образцовъ градъ, добра стопанска политика, задоволяваща всички социални нужди на града и гражданство — включая и дѣцата.

Евт. Георгиевъ

Мирогледъ.

Дѣйността на всички наши заслужили общественици на града е билъ насоченъ къмъ: 1) оправдаване доверието и надеждите, които имъ възлагатъ гражданите; 2) Задоволяване крещашите нужди на града и 3) Вземане такива мѣрки, каквито взема единъ добъръ баща — да обезпечи добро наследство на дѣцата си, т. е. кмета — бащата на града да остави следъ себе си такива блага, щото бждещето поколѣние да работи по спокойно за себе си, да има поносенъ животъ, или въ резюме казано гражданство да получава своите дивиденди — печалба отъ общин. управа, гражданска кооперация, въ която влага своя капиталъ, трудъ и животъ.

Изхождайки отъ това положение, К. П. И. Д-во „Варненски Кореняк“ въ желанието си да опознае гражданството съ живота и дѣлата на тия наши заслужили общественици на града, въ колоните на вѣстника си: „Галерия на Варнен. общественици“ изнася на първо време биографията на покойния Кр. Мирски съ портретъ (брой 3 и 4 год. III), кждѣто ще следватъ постепенно тия на покойните: дѣдо Величко Христовъ, дѣдо Колони, Янко Славчевъ и пр., примѣсени съ дѣйността на тѣхните фактически помощници — другари, тѣхници, лѣкари, учители и ученици.

Отраднo впечатление прави изрѣзка отъ вѣстника на „Варнен. Кореняк“ съ портретъ и биография на дѣдо Мирски въ нѣкои кжци на съзнателни граждани, които го съчатъ да дѣцата си, за примѣръ — идеалъ на гр. Варна, съ което несъзнателно му даватъ заслужената данъ.

Унесени въ миналото, въ дѣйността на тия полузабравени труженици на г. Варна, ликоветѣ на които трѣбва да красятъ общин. палата, заседателна зала, да будятъ духъ на трезвостъ, смисленостъ и под-

ражание, право да си кажемъ, тжга обхваща човѣшката душа, при сравняване миналото и сегашното, защото неможемъ сега и кутлето на краката имъ да умиемъ. На какво се дължи това? — измѣстване:

Създаде се лозовъ разсадникъ — измѣсти се предназначението му;

Сне се планъ на известна частъ отъ Варнен. лозя, плати се на инженеръ Златаровъ около 29,000 лв. златни пари, плана се откупи, обявиха се тия лозя за включени въ курортната частъ на града, ала цѣли 15 години и дума не става за прилагане на тоя планъ. Днесъ тая частъ на града е повече хаври съ кьошкови, утрѣ ще бждатъ кжши и амер. лозя а следъ 50 год. ще се приложи тоя планъ, като цѣненъ, какъвто си е въ сжщностъ по цѣни, че или концесионери трѣбва да се мѣсятъ или да става това, що става днесъ съ регулацията на I, II и III гр. участъци: „събария, регулирай, но за пари не говори!“

Ако днесъ 1 кв. м. земя се купува 10—100 лв. въ лозята; за реголване се харчи по 3 лв. кв. м., за засаждане по 4 лв., за отглеждане първите 3 години по 6 лв. кв. м., то по колко трѣбва да се плаща слѣдъ 5, 10 или 20 години?

Отъ кжде ще се взематъ тия пари? Нѣма ли да се облагодетелства единъ за смѣтка на другъ? Нѣма ли къмъ сегашната немотия и борчове на общината да се трупнатъ други 10 пжти по голѣми и за какво? — за смѣтка и благото на бждещето поколение, макаръ че днешното ще почне да се опасва съ лика и да носи личени царвули. Каква разлика и подигравка съ идеите на покойните труженици! За смѣтка на бждещето — днешното поколение да изнемогва или да продава имота си подъ благовидна форма. Отъ сегашните граждански представители, народни избраници има хора, които проучватъ тоя въпросъ, и дано трѣзвата мисль, духа на нашите покойни труженици, имъ се яви въ помощъ, да може гражданството да види дѣла, а не да слуша сладки думи. Да види дѣлата, представителите да стжпятъ на шията на демагогията. Българина, обича искреността и съ рискъ на живота си я пази!

Зизи.

Хроника

На 10 Юли т. г. почина дружественъ членъ Димитър х. Георгиевъ, а на 20 сжци х. Христо Ивановъ. Покойните бѣха редовни дружеств. членове и членове на посмъртната каса. Това сж 25 и 26 смъртни случаи. Прочее, замолватъ се, членовете на посмъртната каса да иматъ това предъ видъ и бждатъ изправни, защото никой не си знае, не само динитъ, но часоветѣ. Дружествената посмъртна каса е взаимопомощна.

Дружествената посмъртна каса изтрива сълзите на сироти, дава утѣха, напомня другарство, изпълва родителски дългъ и Христовъ завѣтъ.

На 9 того е патронния дружественъ празникъ, а сжщевременно празникъ на града „освобождение на гр. Варна отъ турско робство.“

Дългъ се налага на всѣки съзнателенъ коренякъ него денъ въ 8 ч. сутринята семейно или въ краенъ случай самъ да се яви въ клубното помѣщение, откждѣто вкупомъ отидемъ въ църквата „Св. Арх. Михаилъ“ на панихида и молебень.

Всѣкой дружественъ членъ има моралния дългъ, при промѣна адресъ или на близко познать — веднага да съобщава въ дружеств. канцелария.

Коренякъ, който не чете „Варн. Кореняк“, а парадира, че е коренякъ, върши прѣстѣпление прѣдъ свѣстѣта си.

Замолватъ се г. г. абонатите, които не сж се отчели съ вѣстника, да побързатъ и изплатятъ абонамента лично или чрезъ пощата — до дружественната канцелария.

На внимание. Тоя който прѣвъ представи въ дружественната канцелария най-късно до 25 того портрета на покойния кметъ — „дѣдо Колони“ ще получи тазъ годишното течение на вѣстника „Варнен. Коренякъ“ безплатно.

Тия дни се появи една малка статия въ мѣстния вѣстникъ „Новини“, за заградения свободенъ плажъ отъ къмъ вълнолома, която създаде въ гражданство известно недоумѣние.

Внимателно прослѣденъ въпросъ, излиза, че причината за тая взета отъ общ. управа мѣрка е:

1) Да се запази плажа чистъ отъ замърсяване, на каквото бѣ подложенъ до сега отъ безразборно и безконтролно кжпачи се хора и коне и

2) Да има по ефикасна контрола отъ спасителната команда въ случай на нещастие при кжпане.

Колкото за безплатно кжпане на варненци и дума неможе да става, защото вънъ отъ района на баните, нашето крайбрежие е просторно и еднакво удобно, па и общ. управа не е изпуснала изъ предъ видъ това: грижата за мѣстното население.

Варненски археологически музей. Постжпили презъ м. Юлий. *Отъ Варна.* Е. Инджиянъ — турски банкноти, гранати отъ 1828 год. и парички за украшения; Л. Костовъ — бронзовъ медальонъ; Семейство Г. Димитрови — мелнични камъни за булгуръ; С. А. Сироповъ — малка сребърна павта; Ж. Полихронъ — костено блюдо съ изображение на риба; П. Ив. Софийски — амфора, гърне и медна монета Никопол; Ив. Самоковски — ираморни фрагменти съ изображения и надписи на феbei; Елена Михайлова — фрагменти отъ теракоти и др. погребални украшения (гробна находка преди Христа); Пар. Поповъ — надгробенъ старохристиянски паметникъ съ надписъ и кръстове, и фрагменти отъ сждове, стѣклени и металически, Нисимъ Папо — медни монети: византийска и турска. *Дипшудакъ.* Г. Стоимовъ — спиралообразни металически гривни и медна римска монета. *Куллубей.* Ив. Гроздановъ — предисторически жжбъ; К. Костовъ — копие; Ив. Георгиевъ — две желѣзни украшения. Дружеството благодари на дарителите.

Защо ставимъ коренякъ

Декларация.

Варна, 24 Юлий 1929 година.

Подписаниятъ Варненски жителъ Петко Ив. Телбизовъ, като вземахъ предъ видъ:

1) Похватите и демагогствата съ които си служатъ всички политически партии въ града при избори: общински съвѣтници и училищни настоятели;

2) Рамките, въ които поставятъ кандидатите си, т. е. не да защитаватъ програма, която да носи доброденствие на гражданството, колкото лични облаги;

3) Че всички сжществуващи партии гледатъ на община и държава, като на източникъ за прехрана и охранване партизани, а отъ друга страна, като взехъ сжщо предъ видъ:

За знание на дружествените членове

I. Бѣдни, които нѣматъ книжки за бѣдностъ, да се снабдятъ отъ общината съ такива, чрезъ заявление;

II. Лѣкарства се даватъ по-ефтино въ общинската аптека, отколкото въ другите аптеки и безъ бѣдни книжки;

III. Тия, които търсятъ работа или пѣкъ искатъ работници, безразлично мжжъ или жена; тия, които даватъ стаи или пѣкъ търсятъ такива, за постоянно или за курортисти; които продаватъ или купуватъ имоти — да се обръщатъ къмъ дружественната канцелария за свѣдения.

Отъ канцеларията на В. К.

1) Че единичното К. П. И. Д-во „Варненски Кореняк“ въ гр. Варна — се явява безпартиенъ радетель застжпва социалните нужди на градъ въ всичките му отрасли, безъ да дѣли населението на съсловия, на наши или ваши;

2) Че сжщото д-во застжпва общинската стопанска политика съ трѣзва мисль и прийоми, които служатъ адмирации отъ гражданството, то

Заявявамъ и декларирамъ,

че азъ отъ днесъ се дезинтересирамъ въ общинската управа отъ всѣкакви политически и партийни убѣждения и като общински съвѣтникъ ще застжпвамъ тамъ, кждѣ трѣбва всички добри начинания и мѣроприятия, така както се диктуватъ за общо благо и интереси на града и гражданството, така както ги ратува и приценя К. П. И. Д-во „Варненски Кореняк“, които ми са родни по сърдце и душа и които принципи сж единички, вливащи новъ струя на живота въ гражданството — отъ най-бѣдния до най-богатия. Моралния ми дългъ, като общински съвѣтникъ, и бждещите ми дѣла предъ всички избраници въ общ. управа ще покажатъ дали азъ за служавамъ презрение или тия, които ще демагогствуватъ съ невинната и наивна масса — жертва на жалка „демагогска епоха“.

Обявявайки се безпартиенъ въ общинската управа смѣтамъ, че е назрѣло времето, когато гражданството трѣбва да се отърси отъ партизанство въ тая управа, по-дълбоко замисли за себе си и подири пжтъ на спасение, само въ лицето на хора, пропити отъ искреностъ, незлоба, хуманност, бащински чувства и грижи, каквото е К. П. И. Д-во „Варненски Кореняк“, на което съмъ билъ съмишленикъ отъ 2 — 3 години, а днесъ редникъ въ него и застжпникъ въ общ. управа.

К. П. И. Д-во „Варненски Кореняк“ служи на гражданството на гр. Варна и брани неговите интереси!

Спомаг. членъ на К. П. И. Д-во „Варненски Кореняк“

Общ. съвѣтникъ: Петко Ив. Телбизовъ.

Публично извинение

Заведено бѣ дѣло отъ г-нъ Атанасъ Мановъ противъ Димитъръ Ницовъ, предъ Варненския Окржженъ Сждъ за обида въ общото събрание на дружеството „Варненски Кореняк“, на 22 Януарий 1929 г. Делото имаше № 240/1929 год., което се прекрати съ искание извинение отъ Димитъръ Ницовъ отъ г. Атанасъ Мановъ за изказаните оскърбителни думи, като това извинение се публикува въ в. „Варненски Кореняк“, съгласно определението отъ 29 Юний 1929 година на Варненски Окржженъ Сждъ.

Печатница и Хромофотография

„Просвѣщение“

Пам. Зенгиновъ — Варна.

Порчка № 312.